ИШЧИЛАР СИНФИГА ШАРАФЛАР

БУГУН САНЪАТ САРОЙИДА ТОШКЕНТЛИК КЕКСА ИШЧИЛАРНИНГ МЕҲНАТ ТУЙИ УТКАЗИЛАДИ.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 4 июнь 1968 йил, сешанба ◆ № 128 (13.990). ◆ Баҳоси 2 тийин

Пролетариат ижтимоий меҳнатни капитализмдагига қараганда юқорироқ даражада ташкил этувчи ва уни амалга оширувчидир. Ҳамма гап шунда. Коммунизм кучининг манбаи ва унинг муқаррар равишда тўла ғалаба қилишининг гарови шундадир.

В. И. ЛЕНИН.

Пилла— давлатга УЧ ОБЛАСТЬ ҒАЛАБАСИ

Фарғона

(«Совет Ўзбекистони» мухбири). Фарғоналик пилла усталари ажойиб зафар қучдилар. Пилла тайёрлаш плани бажарилди. Шу кунга қадар давлатга 3836,5 тонна пилла топширилди. Бу ўтган йил шу вақтгача топширилганидан 1412 тонна кўпдир. Ҳозиргача 60 минг 248 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан ўрта ҳисобда 63,7 килограммдан «кумуш тола» териб олинди.

Охунбобоев райони пиллачилари область пилла хирмонини кўтаришга катта ҳисса қўшдилар. Улар ҳар қути уруғдан 72,5 килограммдан пилла териб олиб, давлатга 705 тоннадан ортиқ хом ашё топширдилар. Областнинг жуда кўп хўжаликларидаги бригада ва звенолар қурт боқишнинг тезкорлик усулини қўлландилар. Ленинград районидаги Энгельс номли колхоз пиллачилари қурт боқишни 25 кунда тугатдилар. Юзлаб бригадалар ҳар қути уруғдан 100 килограммдан ошириб пилла териб олдилар. Қува районидаги Жданов номли колхознинг И. Қаюмов бошлиқ звеноси қуртни 20 кунда пилла ўратиб, ҳар қути ҳисобига 137 килограммдан «кумуш тола» етиштирди. Ленинград районидаги Карл Маркс номли колхознинг машҳур пиллачиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофоти лауреати Олияхон Султонова звеноси 3 қути уруғдан 376 килограмм пилла териб олди.

Областда пилла топшириш қизғин давом этмоқда. Фарғоналиклар давлатга яна 300 тонна пилла топшириш мажбуриятини олдилар.

М. МАНСУРОВ.

Наманган

(«Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). Наманган областининг меҳнаткашлари катта ғалабага эришдилар. Улар табиий офат туфайли пахта майдонларида юз берган қийинчиликларни мардонавор бартараф этиш билан бирга, ипак қурти уруғини намунали парвариш қилдилар ва мўл пилла ҳосили етиштирдилар.

Областнинг деярли барча районлари ва хўжаликларида ипак қуртини боқиш юксак агротехника қоидалари асосида тезкорлик билан давом эттирилди ва ҳосилнинг мўл бўлиши таъминланди. Бу, давлатга пилла сотиш планини муддатидан илгари ошириб бажариш имконини берди. Область бўйича пландаги 1646,5 тонна ўрнига 1655,2 тонна пилла тайёрланди. Давлатга сотилган пилланинг 80 проценти юқори сортга қабул қилинди. Эришилган бу ғалабага планни барвақт адо этган ва қўшимча равишда кўплаб пилла тайёрлаган Задарё, Уйчи, Наманган ва Поп районларининг пиллачилари катта ҳисса қўшдилар.

Область пиллачилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, планга қўшимча равишда яна 200 тонна пилла тайёрлаш мажбуриятини олишди. Ҳозир олинган ана шу мажбурият ҳисобига пилла топшириш қизғин давом этяпти.

А. МАДУМАРОВ.

Хоразм

(«Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш юзасидан олган юксак мажбуриятларни бажариш учун курашиб, улкан ютуқни қўлга киритдилар. Область пиллачилари давлатга 1263 тонна кумуш тола сотиб, планни ўтган йилдагидан беш кун илгари бажардилар. Ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда 68 килограммдан пилла ҳосили йиғиб олинди. Пилланинг 80 проценти юқори сортга қабул қилинди. Урганч, Янгиариқ ва Ҳазорасп районларининг пиллачилари қўлга киритган ютуқлар айниқса қувончлидир. Турсуной Нурматова, Дармон Рўзиматова, Мунавварa Ражабова каби моҳир пиллачилар ҳар қути уруғдан 110-120 килограммдан «кумуш тола» йиғиб олишди.

Бу йил ипак қуртининг озуқа базаси анча мустаҳкамланди. Қурт боқишда прогрессив усуллар кенг жорий этилди. Натижада қурт боқиш муддати қисқарди. Меҳнат ҳаражатлари камайди. Пилла таннархи арзонлашди. Пиллачиликдан олинадиган даромад 4,5 миллион сўмдан кўпроқни ташкил этади. Область пиллачилари давлатга пландан ташқари 100 тонна «кумуш тола» сотишга аҳд қилдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар:

Ленинград райони (район партия комитетининг секретари **М. Ҳайдаров**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Исмоилов**, район комсомол комитетининг секретари **Д. Жўрабоева**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **С. Содиқов** ўртоқлар).

Нарпай райони (район партия комитетининг секретари **Ш. Хўжақулов**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Насриддинов**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Тешаев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **П. Элмуродов** ўртоқлар).

Бухоро райони (район партия комитетининг секретари **А. Давидянц**, район ижроия комитетининг раиси **А. Алиев**, район комсомол комитетининг секретари **Ш. Иброҳимов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **П. Шоев** ўртоқлар).

Шеробод райони (район партия комитетининг секретари **И. Муҳаммадиев**, район ижроия комитетининг раиси **А. Сариев**, район комсомол комитетининг секретари **Э. Турсунов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **К. Абдураимов** ўртоқлар).

Беруний райони (район партия комитетининг секретари **Қ. Нуримбетов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Пиримов**, район комсомол комитетининг секретари **Ю. Палланиёзов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **М. Авезжонов** ўртоқлар).

Денов райони (район партия комитетининг секретари **И. Мавлонов**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Ниёзов**, район комсомол комитетининг секретари **Б. Одинаев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **А. Енгулатов** ўртоқлар).

Учқўрғон райони (район партия комитетининг секретари **В. Ҳайдаров**, район ижроия комитетининг раиси **Ш. Эрназаров**, район комсомол комитетининг секретари **А. Абдубанноев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **И. Қўчқоров** ўртоқлар).

ҒАЙНИДДИН НАЖИЕВ Тошкент тўқимачилик комбинатининг ветеран ишчиларидан. Ўз касбига ихлос қўйган бу ремонтчи-ишчи тўқимачилик машиналарининг ҳамиша соз ва шай бўлишига эришмоқда. Суратда: ўртоқ Ғ. Нажиев.

Суратда: Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг тажрибали ишчиларидан Рустам Мусаев ва Рубен Абаков ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

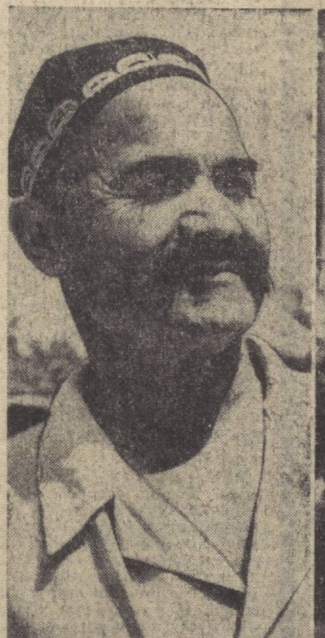

ҒАЛЛАЗОР ГАШТИ

Шу кунларда ғаллакорнинг гашти ўзгача. Деҳқонлар катта умид билан етиштирган мўл ҳосил пишди. Техникани ўз вақтида тахтлаб қўйган механизаторлар ўрим-йиғимни жанговар кампания деб эълон қилдилар. Ғаллазорларда агрегатларнинг ҳайқириғи тобора кучлироқ эшитилмоқда. Кун сайин кўпроқ комбайнлар далага олиб чиқиляпти ва ишга солиняпти.

Лалмикор Келес массивида худди шундай манзаранинг гувоҳи бўласиз. «Жамбул» совхозининг механизаторлари бир текис бош тортиб, олтиндек товланиб турган арпани ўришга киришдилар.

Тошкент областидаги «Чаноқ», «Кўкорол» совхозлари ва бошқа хўжаликларнинг ғаллакорлари ҳам етилган ҳосилни танлаб ўришга киришдилар.

АФҒОНИСТОН ПОДШОСИ ВА МАЛИКАСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

СССР Олий Совети Президиуми в[а] Совет ҳукуматининг таклифига бино[а]н Афғонистон подшоси Муҳамма[д] Зоҳир Шоҳ билан малика Умайр[а] дўстона визит билан 3 июнда Мос[к]вага келдилар.

Иккала мамлакат давлат байроқла[ри] билан безатилган Внуково аэр[о]дромида ҳурматли меҳмонларни Н. [В.] Подгорний, А. Н. Косигин, Ю. В. Андропов ва бошқа расмий кишилар ку[ту]иб олдилар. (ТАСС).

КЕКСА ИШЧИЛАР СЎЗЛАЙДИ

МЕҲНАТ КИШИНИ УЛУҒЛАЙДИ

Ота-бобомиз деҳқон ўтган. Лекин биз ишчиликни ҳавас қилган эдик. Совет ҳокимияти замонасида ишчининг қадр-қиммати, обрў-эътибори ортиб бораётганлиги ҳар иккимизнинг ҳам меҳнат таржимаи ҳолимиздан маълум. Биз Тошкентдек шаҳри азимда бир қанча ўн йиллардан буён ишлаймиз. Ана шу касбимиз важидан ҳурмат-иззат топдик.

Ишчилик — мардлик, қийинчиликлардан қўрқмаслик, уни мардона енгиш, одамлар учун моддий бойликлар яратишга муносиб ҳисса қўшиш, шу йўл билан ўз Ватанингнинг куч-қудратини мустаҳкамлаш демакдир. Биз меҳнат деганда шуни англаймиз. Ўз меҳнатимиз билан кўпчилик ишига ҳисса қўшаётганимиз билан хурсандмиз.

Биримиз слесарь, иккинчимиз ремонтчи-ишчимиз. Лекин мақсадимиз, фикр-ўйимиз, кўзлаган манзилимиз бир. Корхонамизда меҳнат қилиб бахт топган ветеран ишчилар жуда кўп. Тикувчилик ишхонамиз ташкил топганининг 60 йиллигини бир ҳафтача олдин нишонлаганимиздан хабарингиз бор. Биз ўша куни корхонамиз тарихига яна бир синчков назар ташладик. Ҳақиқатан ҳам ишхонамиз Тошкентнинг кекса корхоналаридан. Бу ерда 40-45 йил ишлаган кишилар кўплаб топилади. Ана шулар билан гаплашганингизда, ишчилик фахрли ном эканлигини, унга доғ туширмаслик ҳар биримизнинг виждон бурчимиз бўлиши кераклиги яна бир бор кўнглингизга туғилади.

Совет ишчиси — кўпчилик манфаатини кўзлаб меҳнат қилувчи азиз одам. Унинг ҳурмати ортиб бораётганлиги сабаби ҳам шундан. Совет ишчиси ўз меҳнати билан ўз бахтини яратади, кўпчилик манфаатини кўзлаб ишлайди. Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун деган шиор ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олган.

Ишчилик туфайли бадавлат бўлдик. Ҳар биримизнинг оиламизда бир нечадан ўғил-қиз бор. Улар ҳам бизга ҳавас қилишиб, ишчилик касбини танлашган. Шу фикрларни айтаётганлардан биримиз Рубен Оғажонович Абаков бўламиз. У тикувчилик машиналари бўйича слесарь. Аввал темир йўл депосида ишлаган. Кейин машина-трактор станциясида, 1942 йилдан буён ҳозирги корхонасида баракали меҳнат қилиб келяпти.

Ҳозирги ишчини инженерларга, техникларга қиёс қилишаётгани бежиз эмас. Йигирманчи аср ишчиси ўз касбини улуғлаб, малакасини такомиллаштириб бораётган олға интилувчи киши. Дўстим Рубен Оғажонович ишлаб чиқаришни мукаммаллаштиришга ҳаракат қиладиган ишчи. 20 дан ортиқ рационализаторлик таклифлари бор. Бу таклифларнинг энг охиргиси иш шароитини яхшилашга хизмат қилмоқда. Тикув цехида вентиляция воситаларининг яхши ишлашини таъминлайдиган бу таклифнинг ўзи йилига 900 сўм маблағ тежаяпти. Маблағ тежашдан ташқари бу таклиф иш шароитини яхшилашда муҳим роль ўйнамоқда. Бошқа таклифлари эса, меҳнат унумини ошириш, маҳсулот тайёрлашни кўпайтиришга бағишланган.

Слесарь дўстимизнинг невaралари ва ўғил-қизлари ҳам ота изидан боришмоқда. Катта ўғли Альберт прораб бўлиб ишлайди. Владимир эса «Юлдуз» тикувчилик фирмасида дастлаб ишчи эди, ҳозир эса тажриба цехининг бошлиғи. Бошқа болалари ҳам меҳнатидан бахт иқбол топмоқда.

Шу фикрларни айтаётганларнинг иккинчиси — Рустам Мусаев. Дастлабки вақтларда қишлоқда деҳқончилик қилган, Улуғ Ватан уруши фронтларида кўксини қалқон этган, урушдан кейинги йилларда шу корхонага ишга кирган. Ўшандан буён ишчилик шарафини ардоқлаб келаётир.

7 фарзанднинг отаси. Тўнғич ўғли Жўрабой нон заводида ишлайди. Қизи Гулбу ҳам маиший хизмат корхонасида ишлаб келмоқда. Эргашбой мебелсозлик бўйича мутахассис. Техникумни тамомлади. Ишлаб туриб институтнинг кечки бўлимига қатнамоқда. Ишчининг ўғли, ўзи ҳам ишчи бўлган йигит яқин йиллар ичида олий маълумотли мутахассис бўлиб етишади. Рустамжоннинг бошқа ўғил-қизлари ҳам ишчилик шарафини эъзозлаяпти.

Меҳнат билан суягимиз қотган. Меҳнат бизга бахт саодат, обрў-эътибор берганлигини ҳар қанча таъкидласак ҳам кам. Эркин меҳнат биз учун тирикчилик манбаигина эмас, ҳаётий эҳтиёжга айланиб қолган. Кексароқ бўлганлигимиз учун икки оғиз гапимиз бор, ёшлар ранжимасинлар. Баъзи ёшлар енгилтаклик қиладилар. Меҳнатга бўйинлари ёр бермайди. Бундай ёш-ялангларга ҳамма қувончларимизнинг боиси меҳнатдан келганлигини таъкидлаб қўймоқчимиз. Халқ айтганидек: «Меҳнатдан келса бойлик — турмушинг ҳам чиройли!»

Рустам МУСАЕВ,
Рубен АБАКОВ,

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг ветеран ишчилари.

УНВОН МУБОРАК

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонлари

М. И. НИЁЗОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН ВА ТЕХНИКА АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Химия фанини ривожлантириш ва юксак малакали инженер-кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Тошкент политехника институти «Химия технологияси процесслари ва аппаратлари» кафедрасининг мудири профессор Муҳаммад Иброҳимович Ниёзовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1968 йил, 3 июнь. Тошкент шаҳри.

Х. САМАТОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Юридик фанларни ривожлантириш ва юксак малакали юристлар тайёрлашдаги хизматлари учун В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети юридик факультетининг декани Холида Саматовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1968 йил, 3 июнь.
Тошкент шаҳри.

Б. Л. МАНЕЛИСГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Юридик фанларни ривожлантириш ва юксак малакали кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг профессори Борис Липович Манелисга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1968 йил, 3 июнь.
Тошкент шаҳри.

П. С. ВАСИЛЕНКОГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика сув хўжалиги органларида кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги учун «Средазгипроводхлопок» лойиҳалаш институтининг собиқ бош мутахассиси Пётр Степанович Василенкога «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1968 йил, 3 июнь.
Тошкент шаҳри.

А. АБДУРАСУЛОВ ВА Н. ЖАЛОЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Молия органларида ва Давлат банки муассасаларида узоқ йиллар, самарали ишлаганлиги ҳамда ишда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлик учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин:

1. **Абдурасулов** Аҳад — Самарқанд область Ургут район молия бўлимининг мудири.

2. **Жалолов** Нуриддин — Давлат банки Андижон область конторасининг шаҳар бошқармасининг старший кредит инспектори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1968 йил, 3 июнь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Узоқ йиллар самарали илмий-педагогик фаолияти учун ҳамда туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Қарши давлат педагогика институтининг профессори Қулмурод Муродович **Шодмонов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ҚАҲРАМОН, БУНЁДКОР СИНФ

Анвар Турсунбоев Чирчиқ электрохимия комбинати ҳаво парчалаш цехининг энг яхши ишчиларидан. Моҳир старший машинист қишлоқ хўжалигимиз учун кўплаб минерал ўғит ишлаб чиқариш мусобақасида пешқадамликни қўлдан бермай келаётир. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори, шаҳар Советининг депутати Анвар Турсунбоев.

И. Глауберзон фотоси.

ҒАМХЎРЛИК

Беш кун ишлаб, икки кун дам олинадиган иш ҳафтасига ўтилиши билан Ленинскдаги «Полвонтош» нефть кони партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишчи-хизматчиларнинг дам олишларини кўнгилли ва мароқли ўтказишлари тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қила бошладилар. Дам олиш кунларини мазмунли ўтказиш масаласи аввало кон партия ташкилотининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилинди. Йиғилишда қатнашган коммунистлар «Билим» жамиятининг район ташкилоти томонидан уюштирилаётган лекцияларни чоршанба кунидан шанба ёки якшанба кунига кўчириш, ҳамма турдаги оммавий кечаларни шанба, якшанба кунларида ўтказиш, дам олиш кунларида клубда кўрсатиладиган киносеанслар сонини ошириш, ёшлар ўртасида спорт мусобақаларини мунтазам ўтказиб туриш, коллектив бўлиб саёҳат ва экскурсияга чиқиш каби масалалар юзасидан фикрлашдилар.

Кон партия комитети ишчи-хизматчилар ўртасида ўқиладиган лекцияларнинг тематик планини тузиб чиқди. Шундай қилиб, ҳар ойда икки марта шанба кунлари клубда лекция ўқиш, ундан сўнг кинофильм намойиш қилиш одат тусига кириб қолди. «Билим» жамияти аъзоларидан А. Дўсматов, З. А. Курмакаева, В. Г. Леденёв, Я. И. Пасвинтер ўртоқлар «Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида ҳозирги аҳвол», «Алкоголизмнинг зарари», «Дўстлик, ўртоқлик ва севги» деган мавзуларда лекция ўқидилар.

Яқинда юридик темаларда савол-жавоблар кечаси ўтказилди. Бу кечада бир группа юристлар иштирок этдилар ва кишиларни қизиқтирган саволларга жавоб беришди.

Клуб ишчи-хизматчиларнинг севимли жойига айланиб қолди. Бу ерда ҳар куни кинофильмлар намойиш қилинади, дам олиш кунлари эса кон бадиий ҳаваскорлари ёки бошқа шаҳарлардан келган санъаткорлар ижросида концертлар берилади.

Клуб шинам қилиб безатилган. Кинофильм ёки концерт бошлангунча, кишилар фойедаги столлар атрофида ўтириб, янги газета-журналларни ўқишлари, домино, шахмат-шашка ўйнашлари мумкин. Клуб мудири ўртоқ А. Ф. Топчий кон партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан мустаҳкам ҳамкорликда иш олиб бориб, клубда маданий хизматни янада яхшилаш, тартиб ва тозаликни сақлашга астойдил интилмоқда.

Нефть конидаги Михаил Тян раҳбарлик қилаётган кўнгилли спорт жамиятининг кейинги ойларда амалга ошираётган тадбирлари ҳам диққатга сазовор. Ҳар шанба, якшанба кунлари спорт майдончаларида футбол, волейбол, баскетбол, стол тенниси бўйича мусобақалар ўтказилмоқда. Кон ишчи-хизматчилари дам олиш кунлари кўпчилик бўлиб, дарё, сой қирғоқларига бориб дам олишни ҳам яхши йўлга қўйишган.

Яхши ҳордиқ — баракали меҳнатнинг гаровидир. Дам олиш кунларимиз қанча кўнгилли, мазмунли ўтса, ўзимиз шунча тетик, бардам бўламиз, меҳнатимиз эса унумли ва баракали бўлади.

Буни яхши ҳис этган кон ишчи-хизматчилари яратилган шароит ва имкониятлардан самарали фойдаланмоқдалар.

Т. КОМИЛОВ.

Рихсихон Хўжаева чеварлик касбини танлаган ёшлардан. Тошкент шаҳрининг Усмон Юсупов кўчасидаги маиший хизмат уйида ишлайди. У тиккан кийимлар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Суратда: тикувчи мастер Р. Хўжаева.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЛҚИШ

Холхўжа ота меҳрига, она алласига тўймади. Шафқатсиз ўлим уларни ўз ҳукмига бўйсундирганда, етимлар дунёсига яна бир бола қўшилди.

Ота фарзандини ўз қайнисига топшираркан:

— Ука, Холхўжани сенга топширдим, — деди-ю, жон берди. Бу гапни Холхўжа тоғасидан эшитар экан, падари бузруквори ва волидаи меҳрибонини кўз олдига келтиришга уринар, бироқ уларнинг қиёфасини тасаввур қила олмасди.

...Тоғаси бир кун: «Холхўжа, жиян, отанг сени қўли гул ҳунар эгаси бўлишингни орзу қиларди. Шу гап доимо ёдингда бўлсин» — деди.

Худди шу мазмундаги насиҳатни болалар уйидаги тарбиячилардан ҳам қайта-қайта эшитди. Эҳтимол, касб танлаш, ҳақида ёшликдан кўп ўйлагани учун бўлса керак, у бинокор бўлишга жазм қилди. Наманганнинг Янгиқўрғон районидаги «Ленинизм» колхозидан Тошкентга келишининг боиси ҳам шу эди.

1944 йилда 10 ойлик ҳунар мактабига ўқишга кириб, 1945 йилнинг 5 майида уни муваффақиятли тамомлади. Ана ўшандан бери, пойтахтдаги 153-қурилиш трестининг 1-қурилиш бошқармасида бригада бошлиғи бўлиб ишламоқда.

Холхўжа Баҳодиров Тошкент тўқимачилик комбинатининг базаси, пойтахтдаги экскаватор заводи ошхонасининг, Шота Руставели кўчасидаги қатор турар-жой биноларининг ғиштини терди.

1957 йилдан бери «шаҳар ичидаги шаҳарча» — Чилонзорда енг шимариб меҳнат қилмоқда. Ана шу ўтган йиллар ичида 27 та кўп қаватли турар-жой биноларини қуриб фойдаланишга топширди, 28-бинонинг заминига ғишт териб бўлинди. Ҳар бири 280 ўринли 5 та болалар боғчасини коммунизм ниҳолларига армуғон этди. Ўз бағрига 996 ўқувчини оладиган 4 мактабни вақтида қўлдан чиқариб минглаб ўқувчиларни хушнуд қилди.

Меҳнат қилган элда азиз дейишади. Моҳир бинокор, коммунист Холхўжа Баҳодиров 1956 йилда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Бу эса унинг меҳнат камарини янада маҳкамроқ боғлашга ундади. Бир ғайратига ўн ғайрат қўшилди. Қўлга киритилган ютуқлар мустаҳкамланди, янгидан янги марралар белгиланди. Ойлик ва квартал планларини ўз вақтида бажарган бу коллективга 1957 йилда коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном берилди. Бундай юксак номга сазовор бўлганликларининг ўн йиллигини нишонлаётган кунларида уларнинг севинчига севинч қўшилди. Ўтган йили бу аҳил ва иноқ меҳнат аҳлига «Октябрь 50 йиллиги» бригадаси деган қутлуғ ном берилди. Бригаданинг 34 аъзоси бор. Уларнинг барчасини Холхўжа Баҳодировнинг шогирдлари дейиш мумкин. Чунки меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш намунасини кўрсатаётган Салтанат Шабаева, Ширмуддин Холматов ва Йўлдош Шодмонов каби коммунистлар ғишт теришнинг паст-баландини ундан ўрганишди. Бундан бир неча йил муқаддам қоришма устига 3-4 та ғиштни ётқизиб:

— Холхўжа ака, ғиштни тўғри теряпмизми? — деб юрган Ҳикмат Самадов, Нурания Насриддинова, Нуъмон Ҳожимуродов ва Матлуба Темирхоновалар шу кунда бригаданинг фахри ҳисобланади.

Холхўжа ака қўли билан бунёд этилган биноларда истиқомат қилаётган турли миллат фарзандлари уни ўзларининг энг яқин кишилари деб билишади. Шунинг учун ҳам у кўпгина ҳовли тўйларининг меҳмони бўлиб туради. У ердан кўнгли тоғдай кўтарилиб қайтади. Балки, бутун Чилонзор отасини улуғлаётгани ва олқишлаётганини кўрган Ўлмасжон Баҳодировнинг бинокорлик касбига меҳр қўйиши, отаси билан ёнма-ён туриб тер тўкаётгани ҳам шундандир.

Ўз касбининг устаси, моҳир бинокор шогирдларининг ишидаги ютуқ ва камчиликларни кўрсатишга, илғор тажрибаларни айтиб беришга, янги квартираларни тақсимлашда иштирок этишга, бир ойда бир неча марта СССР Олий Советининг депутати сифатида сайловчиларни қабул қилишга ҳам, жамоат ишларида қатнашишга ҳам вақт топа олади.

Зотан халқ уни олқишлаётган экан, унинг боиси кишиларга шодлик ва қувонч бахш этаётган ғишт терувчи, принципиал коммунист ва халқ хизматкорининг ўз бурчини ҳалол ва виждонан бажараётгани учун бўлиши керак.

Ў. АБДУАЗИМОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК МЕҲНАТ ВАХТАСИ

Самарқанддаги Нагорная темир йўл станцияси коллективи коммунистик меҳнат корхонаси деган юксак номни ардоқлаб келмоқда. Бу коллектив беш ойлик планни муваффақиятли бажарди. Маҳаллий юк ортиш топшириқлари 107,5 процент, юк тушириш плани 102,7 процент адо этилди. Вагонлар обороти икки баравар тезлашди. Станция навбатчиси Б. Қиличев, поезд тузувчи Ш. Тошев, вагон уловчи С. Пўлатов ўртоқлар ҳаракатдаги составларнинг бекор туришини камайтиришига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Самарқанд темир йўл станцияси коллективи ҳам яхши ишламоқда.

А. ОЧИЛОВ.

●

Қашқадарё областидаги Яккабоғ пахта тозалаш заводининг меҳнат аҳли беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун мусобақа байроғини баланд кўтармоқда. Беш ойлик план муддатидан олдин бажарилди. Бу корхона маҳсулотлари мамлакат тўқимачилик корхоналарига манзур бўляпти. Яккабоғликлар ўзлари тайёрлаган толаларни Болгария, Чехословакия, Руминия каби социалистик мамлакатларга ҳам экспорт қилаётирлар. Жўнатилган маҳсулотларнинг сифати яхшилиги эвазига корхона ишчи-хизматчилари 2909 сўм миқдорида мукофот олдилар.

Т. ОТАҚУЛОВ.

●

Абдуқодир Абдувоҳидов — Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг пешқадам ишчиси. У ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқараётган токарь. 35 йилдан буён шу касбда ишлаб келаётган Абдуқодир ака беш йиллик марраларини эгаллашда касбдошларига ибрат бўляпти. Орифжон Муҳамедов, А. Қозоқбоев, О. Маллаев каби ишчилар ҳам унинг изидан бориб, шу неча-кундузда июль ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда.

У. МУҲАМЕДОВ.

ИШЧИ МАДҲИ

Афғонистонда нефть манбаларини қидиришда дўст мамлакатга ёрдам бераётган бир ўртоғимиз гапириб берган воқеа ҳамон ёдимизда: совет мутахассислари сафидаги бу ўзбек инженерини афғон ишчилари, даставвал, таржимон бўлса керак, деб ўйлашган. Сўнгра унинг ўзидан сўрашга жазм этишган. Набиевдан ийманибгина: «Жаноб, Сиз, таржимонмисиз», — деб сўрашган. Тошкентлик ўзбек муҳандиси Набиев ҳам ишда, ҳам юриш-туришда ҳақиқий совет инженери эканлигини афғонларга кўрсатган. Кейинчалик ишчилар билан қалин дўст бўлиб кетган инженер дўстимиз суриштириб билсаки, улар, яъни афғон ишчилари ўзбеклардан инженер чиққанига жуда ҳам ҳайрон бўлишган экан...

Туркиянинг Измир шаҳридаги кўргазмада Ўзбекистон ўз саноатининг ютуқларини алоҳида бир залда кўрсатди. Бу ерда пахта териш машиналари, тўқимачилик дастгоҳлари, пахта заводлари учун мукаммал машина-ускуналар ҳам бор эди. Виставкага келаётган оддий кишилар наҳотки шу буюмларнинг ҳаммаси Ўзбекистонда тайёрланган бўлса деб, ёқа ушлашиб хайрон бўлишган.

Энди Ўзбекистонда саноатнинг юз тармоғи бунёд этилган. Республикамиз ўз саноат маҳсулотини 90 ҳорижий мамлакатга чиқармоқда. Бу ҳаммага маълум. Биз бу ҳақда кўп ёзганмиз. Индустриямизни ана шундай қутлуғ марраларга кўтарган одамлар — 20-йилларнинг зарбдорлари, 30-йилларнинг стахановчилари, Улуғ Ватан уруши даврида қонли жангга кетган отасининг ўрнида ишлаган, мўйлаби сабза урмаган ўспиринларнинг меҳнату шижоати билан, ҳозирги коммунистик меҳнат бригадалари аъзоларининг истеъдоди ва ишбилармонлиги билан саноатимиз шу қадар гуркираб ўсди.

1930 йилда Тошкентдаги механика заводининг ишчилари «Правда» газетасига қуйидаги гапларни ғурур билан ёзган эдилар: «Биз Американинг пахта тозалаш машиналаридан қолишмайдиган машиналарни ишлаб чиқара бошладик. Бизнинг ўз машиналаримиз океан ортидан келтирилаётган жин-линтер машиналаридан ортиқ бўлса ортиқки, асло кам эмас». Тошкент пролетариати бундан қарийб қирқ йил муқаддам бутун мамлакат меҳнаткашларига ўз ғалабаси ҳақида шундай рапорт берган эди. Эндиликда ана шу заводнинг устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон индустрияси равнақининг тирик гувоҳи Мустақим Юсупов тўрт қаторли пахта териш машиналари тайёрланаётгани ҳақида, ишчиларнинг ижодкорлиги ва ишбилармонлиги кундан-кунга ўсиб бораётганлиги ҳақида, ўзбек пахта териш машинаси ҳамма пахтакор мамлакатларда деҳқоннинг оғирини енгил қилаётганлиги ҳақида ёзмоқда.

«Ташсельмаш» заводи цехларида ўттизинчи йилларнинг бошларидаёқ ўзбек ишчилар сулоласи камол топа бошлади. Бу пўлат қуювчи уста Содиқов ва слесарь Солихўжаев, механика цехининг мастери Юсупов ҳамда темирчилик цехининг бригадири Эгамбердиев каби юзлаб тўнгич ўзбек ишчилари эди. Ҳозир «Ташсельмаш» заводининг ёшлари оталари бошлаган қутлуғ ишни давом эттирмоқдалар. Зотан, халқимиз ота касбингни эъзозла, деб ўғил-қизларига беҳуда насиҳат қилмайди. Оталар ва болалар эстафетаси давом этмоқда. Буни тўнғич ўзбек инженери оиласи мисолида ҳам яққол кўрсак бўлади:

Тошкентлик ҳунарманднинг ўғли Саидоқил Саидхўжаев уйида яқинда меҳмон бўлдик. Саидоқилхон ака ҳозир пенсияда, ёши ҳам 70 дан ошиб қолган. Ўғил-қизлари йиғилганда ота ўтмишдан, ўзининг ҳаётидан сўзлаб беради. Бу гал ҳам шундай бўлди. Оқилхон ака китоб жавонидан украин ёзувчиси Иван Ленинг «Тоғ оралиқлари романи»ни олди. «Ана шу асарни ўқиганмисизлар?», — деб қолди ота. Биз «ҳа» дегандек бош чайқадик. «Бўлмаса, хотирангиздадир. Ана шу романда биринчи ўзбек техникининг образи ҳам бор. Мақтаниш эмас-у, ўша техник образини ёзувчи менинг ҳаётимдан андоза олиб ёзган. Ҳақиқатан ҳам, ўғилларим, мен йигирманчи йилларнинг бошида биринчи ўзбек инженери саналардим. Мени мажлис президиумларига ўтказишиб, мана инженер деб ҳалойиққа кўрсатишарди, — ота мийиғида кулиб қўйди. — Ҳозир бу воқеа сиз, ёшларга эриш туюлиши мумкин».

Саидоқилхон Саидхўжаев Бўзсув ва Бўржар гидроэлектростанцияларини қурган эди. Бўзсув ГЭСининг очилишига бағишланган митингда ўзбек халқининг содиқ фарзанди Файзулла Хўжаев бу нур манбаини Шарқда социализмнинг негизи бўлади деб атаган эди. Бўзсув ГЭСи қурилишига слесардан чиққан донишманд Семён Григорьевич Середа раҳбарлик қилган. Кейинчалик — ўттизинчи йилларнинг бошига келиб — Бўзсув ГЭСига яна бир тўнгич инженерларимиздан Абдураҳим Ғозиев раҳбарлик қилган.

Хуллас, дастлабки ГЭСларда, тўқимачилик корхоналарида, социализм шарофати билан бунёд этилган завод ва фабрикаларда рус ишчилари ёрдамида ўзбек ишчилар синфи таҳсил кўрди, вояга етди. Техника интеллигенциямизнинг вакиллари қаторида биринчи ўзбек инженери Саидхўжаевнинг ўғилларидан Саидвакил ва Саидаҳмад ҳам бор. Саидвакил шу кунларда монолит бетонни янги усулда олишни кашф этди. Саидаҳмад Саидхўжаев эса Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Кибернетика институтида бўлим мудири бўлиб ишламоқда.

Совет ишчиси жамиятимизнинг кўрки, жамиятимизнинг гули, жамиятимизнинг суянган тоғи, жамиятимизнинг ифтихоридир.

Эндиликда наманганлик машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Воҳидов жамики ҳамкасбларига мурожаат этиб, қурилишда қўнимсизликка қарши ўт очаётган экан, биноларни ва иншоотларни тезу соз қуришга даъват этаётган экан, бинокорлик касбини эъзозлаш кераклигини уқтираётган экан, биз бунда ишчининг давлат нуқтаи назаридан иш тутаётганлигини очиқ-ойдин кўрамиз. Ижтимоий тузумимиз меҳнаткаш инсонни ана шундай юксакликларга кўтарди, унинг қадру қимматини оширди. Бугун тошкентлик бинокор Холхўжа Баҳодиров Тошкентнинг келажаги ҳақида архитектор сингари фикр юритаётган экан, шаҳар лойиҳасини тузаётган мутахассисларнинг камчиликларини кўрсатиб бераётган экан, бу совет ишчисининг ҳавас қилса арзигулик заковатидан бир нишонадир.

Инқилобгача ҳунармандчилигимизнинг энг мукаммал дастгоҳи чарх, зўр маҳсулотимиз бўз эди. Эндиликда ўзбек ишчиси етти ухлаб тушига кирмаган касбларни эгалламоқда. Ҳозир Ўзбекистон олтинтопарлар, оловкорлар юрти. Газли кони очилганида бутун ер юзи қойил қолди. Мурунтовдаги олтин конлари аниқланганида жаҳон матбуоти буни «ХХ асрдаги энг катта кашфиёт» деб атади. Ана шу хазиналарни очаётган зеҳни шамшир, билимли ва фаросатли ишчиларимиз эндиликда инженер билан ақл талашяптилар.

Ўзбекистон саноатида беш йиллик планларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Ишчиларимизнинг ташаббуси кенг қанот ёзиб боряпти. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида завод ва фабрикаларимизда жонажон Ватанимизнинг юбилейини меҳнат совғалари билан нишонлаш юзасидан социалистик мусобақа бошланиб кетди. Ҳар қачон бўлганидек, бу дафъа ҳам коммунист ишчилар социалистик мусобақанинг байроқдори бўлишди. Собиқ Туркистон ўлкасида революция машъаласини ёққан қадимги устахона — ҳозирги Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг ишчиси Сергеев юбилейга шахсий меҳнат совғалари тайёрлаш ҳақида ташаббус билан чиқди. Коммунистнинг чақириғи минг-минглаб ишчиларимизнинг қалбидан акс-садо топди. Саноатимиз меҳнаткашлари 1967 йил планини ошириб бажарган эканлар, бунда ана шу ташаббуснинг ҳам буюк сафарбарлик кучи жамолини кўрсатди.

Ишчи ва инженер-техник ходимларимиз саноатда иқтисодий ислоҳотни муваффақият билан амалга оширмоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш учун ҳормай-толмай курашмоқдалар. Янги-янги ташаббуслар юз кўрсатмоқда. Тошкентлик ишчилардан Абдулҳай Маракаев ва Ғулом Аҳмедов Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилиб, уни бажариш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Саноатимизнинг кекса гвардияси вакиллари ёш ишчилар ва мутахассислар билан бир сафда туриб, уларга иш ўргатиб, кези келганда ўзлари ҳам ўрганиб беш йиллик режаларини бажаришда ҳамиша бўлганидек ҳозир ҳам пешқадамлик қилмоқдалар. Булар орасида Тошкент тўқимачилик комбинатида 40 йилдан бери ишлаётган ремонтчи Ғайниддин Нажиев, чинни заводининг кекса заҳматкаши Усмон Маъруфов, салкам 40 йилдан бери эл-юрт дастурхонига ширинлик тортаётган «Ўртоқ» фабрикасининг устаси Умар Нажимов, «Қизил тонг»нинг кекса миришкори Рустам Мусаев. Тошкент электротехника заводининг қучоғида корхона ташкил топгандан бери жон куйдириб ишлаётган Архип Негодяев ва саноатимизнинг бошқа юзлаб-минглаб марду-майдонлари бор. Бугун биз саноатимизнинг кекса гвардиясини Тошкентдаги Санъат саройида қутлаймиз, уларга сиҳат-саломатлик, узоқ умр тилаймиз.

Бир куни Бухоро амири машҳур уста Ширин Муродовни ҳузурига чақиртирибди. Амир устага синиб тушган ганч панжарани кўрсатиб, эрта тонггача ана шу панжарани тузатиб берасан, деб муҳлат берибди. Ота бутун ҳунарини ишга солиб, панжарани бутунлабди. Эртасига амир уйқудан туриб қарасаки, панжара илгаригисидан ҳам аъло бўлиб турган эмиш. Шундан сўнг у уста Ширин Муродовга ўзининг ёзлик саройини безашни топширган экан. Уста Ширин Муродов «Ситораи моҳхоса» саройига ганчдан гуллар ўйибди. Лекин бу саройда амир замонида уста ҳузур қилиб дам олмаган, меҳнати лаззатини тотимаган. На фақат уста Ширин Муродов, у қора замонларда ҳамма усталарнинг тақдири шу эди. Уларнинг пешанаси шўр эди. Биз эса бугун Санъат саройида, ана шу гўзал меъморчилик обидасида меҳнат аҳлини, дунёдаги жамики гўзал ва зарур нарсаларни бунёд этаётган одамларни муборакбод этмоқдамиз. Ишчининг ақл-идрокига, фаҳм фаросотига таҳсин ўқимоқдамиз.

А. АБДУҚОДИРОВ,
Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

РАҚАМЛАР

- Серқуёш Ўзбекистонда саноатнинг 100 тармоғи мавжуд.
- Сўнгги олти йилда табиий газ қазиб чиқариш 50 баравардан кўпроқ ортди.
- Олтин саноати — республикамиз халқ хўжалигининг янги ва серистиқбол тармоғи.
- Ўзбекистонда ҳар олти кунда бир саноат корхонаси ёки йирик цех ишга туширилиб турибди.
- Кейинги уч йилда машиналар, приборлар ва материалларнинг 114 янги нусхаси яратилди.

РАҚАМЛАР

- Ўзбекистон саноати, қурилиш ва транспортида 900 мингга яқин ишчи-хизматчи, 700 минг инженер ва техник меҳнат қилмоқда.
- Республика корхоналари, қурилиш майдонлари ва транспорт тармоқларида олий маълумотли 21 минг ва ўрта махсус маълумотли 50 минг киши бор.
- Профессионал-техника ўқув юртларида таҳсил кўраётганлар уч йилда 25 процент кўпайди. Уларнинг сони жами 60 минг кишига етди.

Суратда: Самарқанд суперфосфат заводининг илғор ишчилари Ўлмас Самадов (чапда) ва Рўзибой Алимов ўртоқлар. Улар ҳамиша смена топшириқларини орттириб бажаришяпти.

А. Тўраев фотоси.

ГУРЛАН ШОЛИКОРЛАРИ

Хоразмда шолининг асл макони — Гурлан. «Тўйнинг палови Гурлан гуручидан бўлсин», дейишлари бежиз эмас. Соҳилдаги қатор қишлоқларда азалдан шоли етиштирилганди. Эндиликда ҳам катта-катта далаларда шоли бошоқлари чайқалиб, эл бойлигини кўз-кўз қилади.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган мажбуриятга кўра, область бу йил шолининг ялпи ҳосилини 20.5 минг тоннага етказади. Шунинг ярмидан кўпроғи—10 минг 450 тоннаси Гурланнинг ҳиссаси, эл дастурхонига совғаси бўлади.

Гурланда шоли етиштирадиган иккита ихтисослаштирилган хўжалик бор. «Коммунизм» колхози шоликорликда довруғ қозонган. «Янгиобод» совхози эса ўтган йили ташкил этилди. Совхознинг экин майдони қўриқ очиш ҳисобига кенгайяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қозоғистон шоликорлари чақириғига жавобан шолидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан юксак мажбуриятлар олган илғор хўжаликлар ташаббусини маъқуллаб, қарор қабул қилган эди. Ана шу қарорда Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози гектаридан 60 центнердан шоли етиштириш мажбуриятини олганлиги қайд этиб ўтилган.

—60 центнер — катта мажбурият. Бу юксак маррани эгаллаш учун нималар қилиняпти?

Колхоз раиси Ким Алексейга шундай савол билан мурожаат қилдик. У бир зум ўйланиб турди-да, сўнгра дадил жавоб қайтарди:

—Ҳа, шоли ҳосилдорлигини 60 центнерга етказишга қатъий бел боғладик. Бир вақтлар колхоз бу маррани эгаллаган эди. Қўриқ очилди, ер кенгайди, агротехника соҳасида баъзи камчиликларга йўл қўйилди. Хуллас, ҳосилдорлик пасайиб кетди. Яхши ерни пахтага бўшатиб бериб, тўқайзор ва қамишзорларни шолизорга айлантирдик. Ҳозир пахтамиз 1320 гектар булултур гектаридан 36.6 центнер пахта ҳосили олдик. Шоли майдонимиз эса 1000 гектар. Бурноғи йили гектаридан 40 центнердан, ўтган йили 50 центнердан шоли етиштирилди. Бир йил ичида ҳосилдорлик гектар бошига 10 центнер ошди. Бу йил гектаридан 60 центнердан шоли етиштириш учун бизда реал имконият мавжуд. Ҳамма ишни юксак аҳдга яраша ташкил этдик. Колхоз шолизорларини кўздан кечирарканмиз, ҳақиқатан ҳам мўл шоли учун мустаҳкам замин яратилаётганлигига қаноат ҳосил қилдик. Барвақт, сифатли экилган далалар яшил либосга бурканган. Ҳар бир дала вақт-соатида ишланиб, суғориляпти. Биринчи ўтоқдан кейин деярли бегона ўт қолмаган.

Коммунист Ан Сен Гин бошлиқ бригада бултур 129 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60.1 центнердан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пак Николай бошлиқ бригада 56 центнердан шоли йиғиб олишган эди. Мадамин Султонов бошлиқ бригада ҳам рекорд ҳосил етиштирди. Мана шу пешқадам бригадаларда бу йил 65-70 центнерли маррани эгаллаш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

Райондаги «Янгиобод» совхозида ҳам мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил курашиляпти. Экин майдонининг асосий қисми янги очилган қўриқ ерлардан иборат. Ўтган йили гектаридан 21 центнердан хирмон кўтарилди. Бу йилги марра—30 центнер. Экиш қулай агротехника муддатида юқори сифатли ўтказилди. Амин Бобожонов Пак Геннадий ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳосилдорликни 50 центнерга етказишни мўлжалламоқдалар. Шолизорларда меҳнат қайноқ.

Гурлан фидокорларининг бутун куч-ғайрати баракали хирмон кўтаришга ва эл дастурхонига кўпроқ неъмат етказиб беришга қаратилган.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТУРСУНОЙ МУЛЛАЖОНОВА ҳали ўқувчи, лекин ҳозирнинг ўзидаёқ яхшигина сут соғувчи бўлиб олди. У ўқишдан бўш вақтларида Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг сут-товар фермасида ишлайди. Шу йилнинг I-кварталида бу аълочи қиз 2000 килограммдан зиёд сут соғди. Турсуной ўқиётган мактабни бултур тамомлаган Раҳима Акромова, Инобат Имомова ва Ҳамида Эркабоевалар ҳозир фермада баракали меҳнат қилишяпти. Бу чаққон қизлар ҳар куни сигирлардан 130—150 килограмм сут соғиб олишяпти. Суратда: Турсуной Муллажонова.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Келес массивида жойлашган Охунбобоев номли қўйчилик совхози Сирдарё қирғоғида чўпонлар учун дам олиш уйи қура бошлади. Ҳозир қурилиш бригадаси шу иш билан банд. Дам олиш уйига ажратилган 16 гектар ерга мева кўчатлари ўтқазилди, гулзор қилинди. Лойиҳага кўра, бу ерда икки қаватли бино қад кўтаради.

«Жамбул» қўйчилик совхози ҳам дам олиш уйи қуришга тайёргарлик кўра бошлади.

●

УРГАНЧ. Гурлан районидаги «Ленинизм» колхозининг меҳнаткашлари Огаҳий номидаги область музикали драма театрига мурожаат қилиб, «Гамлет» спектаклини қўйиб беришни илтимос қилдилар. Уларнинг илтимоси қондирилди. Тез орада колхоз саҳнасида «Гамлет» қўйилди. Шундай қилиб, бу ижодий коллективнинг область колхозлари ва совхозлари бўйлаб гастроль плани пахтакорларнинг талабларига қараб тузилди. Театр деҳқонларга энг яхши спектаклларини кўрсатади.

САБЗАВОТГА ЭЪТИБОР ҚАНИ?

Сўнгги йилларда Сурхон воҳасидаги қатор хўжаликларда сабзавот, картошка ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштириш соҳасида бир мунча тадбирлар амалга оширилди. Буни Жарқўрғон районидаги «Ленин йўли» совхози мисолида ҳам кўриш мумкин. Бу совхоз 1964 йилда ташкил этилиб, сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилган эди. Дастлабки йилларда хўжаликнинг ер майдони атиги 250-300 гектар бўлиб, сабзавотдан жуда кам ҳосил олинар ва кўпинча фойда ўрнига зарар кўрилар эди.

Совхоз коллективи қолоқликдан қутулиш йўлларини қидириб, барча ички имконият ва резервларни ишга солди, сабзавотчиликдаги илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этди. Натижада сабзавотчиликда кескин бурилиш ясалди. Ҳозир совхоз 1000 гектардан зиёд суғориладиган майдонга эга. Шундан 535 гектарида сабзавот, 100 гектарида картошка ва 100 гектарида полиз экинлари етиштириляпти.

Сабзавоткорлар ҳар гектар майдондан 125 центнердан маҳсулот етиштириш учун курашмоқдалар. Яқинда 70 гектар ердаги эртаги карамнинг ҳар гектаридан пландаги 110 центнер ўрнига 143 центнердан ҳосил олинди. 800 тонна янги карам Россия Федерациясининг областларига жўнатилди. 112 гектар ердаги пиёзнинг ҳар гектаридан 110 центнер ўрнига 130 центнердан ҳосил йиғиштириб олинмоқда. Ҳозиргача савдо ташкилотларига 70 тонна пиёз етказиб берилди. Бодринг, сабзи, помидор, лавлаги ва бошқа сабзавот экинларидан ҳам мўл-кўл маҳсулот етиштирилмоқда.

Афсуски, областдаги бошқа кўпгина хўжаликларда сабзавотчиликка етарли эътибор берилмаяпти. Шу сабабли етиштирилган сабзавот маҳсулотлари область аҳолисининг талаб ва эҳтиёжларини қондира олмаётир. Колхозлар сабзавот экиш ва ундан мўл ҳосил етиштириш топшириқларини йил сайин бажармай келадилар. Суғориладиган ерлардан жуда кам ҳосил оладилар. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари эса бу муҳим ишга етарли эътибор бермайдилар.

Беш йилликнинг учинчи йилида область хўжаликлари сабзавот ва картошкадан юқори ҳосил етиштириш мажбуриятини олган бўлсалар-да, жойларда қилинаётган ишлар талабга жавоб бермайди. Масалан, ҳанузгача Бойсун районидан ташқари бирорта район эртаги сабзавот экиш топшириғини адо этгани йўқ. Картошка экиш плани эса атиги икки районда бажарилди. Полиз экинлари экиш бундан ҳам ачинарли аҳволда. Бу топшириқ бор-йўғи 60 процент уддаланди. Эртаги сабзавот экишнинг ҳамма муҳлатлари ўтиб кетаётгани устига, мавжуд экинларни парвариш қилиш иши ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда.

Термиз районидаги «Намуна» колхозида шу йил эрта баҳорда ўтган йилдагига нисбатан қарийб уч баравар кўп майдонга сабзавот экилган эди. Колхозда ташкил этилган учта сабзавоткор бригада аъзолари эрта баҳордаёқ экинларни бир текис ундириб олдилар. Аммо кейин сабзавотга ҳеч ким қарамай қўйди. Экинлар ўт ичида кўринмай қолди. Қилинган меҳнат зое кетди. 15 гектар майдондаги нўш пиёз ўз вақтида кавлаб олинмагани учун, бош чиқариб гулга кирди. 10 гектар ердаги редиска эса пишиб ўтиб кетганлиги учун истеъмол қилишга яроқсиз бўлиб қолди.

Шундай қилиб, 25 гектар энг яхши суғориладиган ер фойда ўрнига зарар келтирди. Ҳолбуки, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилаётган ҳар бир гектар суғориладиган ердан колхоз ҳар йили 1500-2000 сўм даромад олиб келмоқда. Шу нуқтаи назардан қараганда, 25 гектар ердан колхоз 50 минг сўм фойда кўриши мумкин эди. Аслида эса фойда у ёқда турсин, уруғликка ва сарфланган меҳнат харажатларига куйиб қолинди.

—Етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш учун ҳам одам беришмайди — дейди ачиниб бригадир Набижон Тоҳиров.

Бундай ҳунук аҳвол Термиз районидаги «Қизил Юлдуз», Калинин номли ва бошқа колхозларда ҳам давом этиб келмоқда.

Шеробод чўлида ташкил топган янги совхозларнинг раҳбарлари ҳам сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштиришга панжа орасидан қарайдилар. Шу сабабли ҳам бу хўжаликларга доимий ишлаш учун шаҳарликларнинг боргиси келмайди. Чунки у ерда сабзавот оз ва ҳаддан ташқари қиммат. Шундай бўлса-да, қўриқдаги совхозларнинг раҳбарлари сабзавот ва полиз экинлари парваришини эсдан чиқариб қўймоқдалар.

Сабзавот етиштиришни кўпайтириш учун областдаги илғорлар тажрибасини кенг ёймоқ, хўжаликларда ихтисослаштирилган бригадалар тузмоқ, уларни ишчи кучлари ва зарур техника билан қоғозда эмас, балки амалда таъминламоқ зарур. Жойларда сабзавоткорлар меҳнатига ҳақ тўлашда ҳам жиддий чалкашлик бор. Уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, меҳнатга, қилинган ишнинг сифати ва етиштирилган маҳсулот миқдорига қараб ҳақ тўлаш ишлари эътибордан четда қолмоқда.

Сурхондарё область партия комитети, область ижроия комитети ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари сабзавотчиликка токайгача шундай муносабатда бўларкинлар?!..

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МАТБААЧИ

Йўлдош Қосимов бир асрлик тарихга эга бўлган ўзбек матбаачилигининг йирик вакилларидан ҳисобланади. Унинг матбаачи бўлишига қадар босиб ўтган ҳаёт дафтарини варақласанг, касбига бўлган меҳр, мақсад сари интилишни кўйойил қоласан, киши.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонганда, Йўлдош 10 яшар эди. Эски мактабдаги тартиб-интизом, ўқиш-ўқитувнинг бир хиллигидан зерикиб кетган бола совет мактабида қалби қувончга тўлиб ўқий бошлади.

Ушандаёқ у китоб ва газеталар қандай чоп қилинади? Қандай қилиб биз кўриб турган ҳолга келади? деган саволни ўз-ўзига қайта-қайта берар эди. Бироқ одамлардан сўраб ҳам дурустроқ жавоб ололмасди. Улка мусулмон фельдшерлар мактабида таҳсил олаётганида ҳам, ўзбек билим юртида ўқиётганида ҳам матбаачи бўлишлик орзуси тинчлик бермасди.

1923 йилда Ватанимиз пойтахти — Москвага маҳаллий миллат болаларидан бир группаси матбаачилик касбини ўрганишга юборилаётганини эшитган Йўлдош орзу отини қамчилади. Москвага, «Правда» босмахонасида ишлаш учун шулар билан бирга жўнади.

Йўлдош полиграфиячиларнинг «Рабочая газета»сида ўзининг меҳнат фаолиятини бошлади. Иш жараёнида учраган қийинчиликларни енгиб ўтишда кекса матбаачилар унга ёрдам беришди. Йигитчадаги қизиқиш ва интилиш, касбга бўлган ҳавас ва изланишдан бохабар бўлган босмахона дирекцияси Йўлдошвойни 2 йиллик цинкография билим юртининг малака ошириш курсига ўқишга юборди. Ўқишни муваффақиятли тамомлади.

— «Рабочая газета» босмахонаси меҳнат аҳлининг қилган яхшилигини асло унутмайман. Чунки бу ер менинг иккинчи уйим бўлиб қолганди. Шонли Ленин партиясига аъзолик билетини ҳам шу коллективда олганман,— дейди Йўлдош ака фахрланиб.

Коммунист Йўлдош Қосимов 1934 йилда Ўзбекистон матбаачилар касаба союзи Марказий Комитетининг раиси қилиб сайланди. Бу ерда ҳам юклатилган масъулиятни чуқур англаб, полиграфия саноатини ривожлантириш соҳасида тинмай ишлади.

Ташкилотчи, жонкуяр Йўлдош Қосимов Ўзбекистон полиграфия комбинатининг муҳим участкаларидан — цинкография ва литография цехларининг бошлиғи, газета-журнал босмахонаси директорининг ўринбосари лавозимларида муваффақиятли ишлади.

Урушдан кейинги тинч қурилиш йилларида Йўлдош ака 4-типолитографияда директор бўлиб ишларкан, цинкография цехининг ташкилотчиларидан бири бўлди. Бу янги ташкил топган корхона тезликда коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга муяссар бўлди.

Матбаачилар отахонининг полиграфия оламида 44 йил жавлон уриб қилган холис хизмати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Аълочи полиграфчи Йўлдош Қосимов 1962 йилда «Правда» газетасининг 50 йиллиги муносабати билан СССР Маданият министрлигининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Шу йил февраль ойида Йўлдош Қосимовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» деган фахрий унвон берилди.

Йўлдош ака — республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер. Лекин тиниб-тинчимас коммунист шу кунларда офсет-босма фабрикасида формалар тайёрлаш цехининг мастери вазифасида енг шимариб, халқимиз бахт-саодати йўлида тер тўкмоқда.

У. АЗИМОВ.

ЯХШИ ОДАМЛАР

ЭРКАТОЙЛАР ЛУҚМОНИ

(ЛАВҲА).

Дилором кабинетга кирганида врач уйига қайтишга ҳозирланиб турган эди.

— Доктор, ўзингиз яна бир кўринг, унинг аҳволи оғирлашяпти, — деди-ю, онанинг кўзларида ёш пайдо бўлди.

Врач оқ халатини қайта кийиб, бехуш ётган қизча ёнига шошилди. Мажолсиз ётган бемор иссиқнинг зўридан тез-тез нафас олар, хира тортган кўзларини бир очиб, бир юмарди. Ҳаво етишмаганидан гўдакнинг нафас олиши оғирлашиб, қўллари кўкара бошлаган эди.

Дилором тинмай йиғлар, илтижо билан дам докторга, дам боласига қарарди.

—Тинчланинг, синглим, тузалиб кетади,—деди врач гўдакнинг қўл томирларини ушлаб кўраркан.—Маъмура, дарров кислород олиб чиқинг...

Кўп ўтмай ҳамшира кислород тўла ёстиқ келтирди.

Врач гўдакчинг ёстиғини баландроқ кўтариб, унга кислород бера бошлади.

— Маъмура,—дея яна ҳамширага юзланди Фарид ака,—кордиамин, мономициндан укол қилинг...

— Хўп бўлади, Фарид ака, сиз уйга қайтаверинг. Роса чарчадингиз. Бу ёғини ўзимиз... Элла Ивановна ҳам келиб қоладилар.

Врач ўз хонасига чиқиб кетди, Маъмура ҳали кислородга, ҳали уколга чопади. Бошқа беморларга ҳам қараш керак. Ҳамма хоналарни айланиб чиққан ҳамшира кислород хонасига кирганида Фарид Мусаевич ҳамон касал қизчанинг тепасида ўтирарди.

— Бугун уйга кетмайсизми? — сўради ҳамшира қиз унинг хаёлини бўлиб.

— Боланинг ўпкаси икки томонлама қаттиқ шамоллапти, зотилжам жуда оғир, бу ҳолда ташлаб кетиш хавфли, — деди у тамшанган гўдакнинг оғзига глюкоза сувидан томизиб.

Дорилар ўз таъсирини кўрсатди шекилли, бола сал енгил тортиб, киприкларини очиб, атрофга кўз югуртирди.

Унинг кўзлари Дилором билан тўқнашганда кулгандай бўлди. Онанинг кўзларида севинч ёшлари порлади.

— Мана айтмадиммми, тузалиб кетади деб,—Фарид ака ўрнидан турди,—оғзига ширин сувдан тез-тез томизиб туринг, томоғи қуриб қолмасин. Ҳар ярим соатдан кейин кислородга қўйинглар.

Шундай дилкаш, меҳрибон кишига ўз миннатдорчилигини қандай изҳор этишини билмай қолди Дилором.

Биз ҳикоя қилаётган меҳрибон шифокор Фарид Мусаевич ҳаётнинг мураккаб сўқмоқларини босиб ўтди. 1954 йили Фарид Тоиракбаров Тошкент медицина институтига имтиҳон топширди.

Унинг медицинага бўлган иштиёқини сезган устозлари Фаридга институтнинг тўла жиҳозланган лабораториясида қўшимча машғулотлар ўтказишга имконият яратиб беришди.

1960 йили институтни тамомлаган Фарид Мусаевич ўз истаги билан Наманганддаги биринчи болалар касалхонасига йўлланма олди. У бу ерда 7 йил ишлади. 1967 йили она шаҳри Тошкентга қайтиб келди. Ҳозир у Чилонзор районидаги 9-болалар касалхонасида бўлим мудири бўлиб ишламоқда.

Бу ерда Фарид акани меҳрибон шифокор, эркатойлар луқмони сифатидагина эмас, тажрибали устоз сифатида ҳам ҳурмат қилишади. Ҳа ёш бўлса ҳам устоз. Охунбобоев номли медицина билим юртининг талабалари уни устоз деб чақиришади. Беморларга диагноз қўйиш, ёрдам кўрсатиш, даволаш тажрибаларини ундан ўрганишяпти-да.

Мана тонг ҳам отиб қолди. Фарид ака оёқ учида юриб кислород хонасига кирди. Гўдак ҳам, онаси ҳам ширин уйқуда. Ҳатто ҳамшира ҳам курсида ўтирганича ухлаб қолибди. Демак, энди уйига бориб дам олса бўлади. У беморлар оромини бузмаслик учун яна оёқ учида юриб ташқари чиқиб кетди.

Л. ЙЎЛДОШЕВА,
Тошкент шаҳри.

ҒАЛЛАКОРЛАР МАЖБУРИЯТИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Свердлов райони дон етиштиришда Бухоро областида салмоқли ўрин тутади. Район ғаллакорлари шу кунларда катта марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил пландаги 22000 центнер ўрнига 24000 центнер дон етиштиришга аҳд қилганлар.

Комбайнчиларнинг меҳнати икки сменада ташкил этилади. Далада ишлаётганлар учун етарли барча қулай маданий-маиший шароитлар яратиб берилади. Ғалла хирмонлари, шийпонлар қошида иссиқ-овқат, яхна чой ташкил этилади. Комбайнчилар ҳозирнинг ўзидаёқ қайси картадан, қанча дон ўриб-йиғиб олишларини биладилар. Д. Ҳамроев, Д. Ҳаққиев, Й. Сафаров, Й. Чориев сингари серғайрат комбайнчиларнинг ҳар бири мавсумда 500 гектар ердаги ғаллани ўриб, янчиб бериш мажбуриятини олди.

Ҳосил мўл бўлганлигини ҳисобга олиб, хўжаликлар ўз устларига оширилган мажбуриятлар олаётирлар. Охунбобоев номли колхознинг Арслон Қурбонов бошлиқ ғаллачилик бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан пландаги 20 центнер ўрнига 29 центнердан, «Коммунизм» колхозининг Рўзи Ражабов бошлиқ бригадаси гектаридан 22 центнер ўрнига 30 центнердан, Свердлов номли колхознинг Ҳамид Ҳалимов бошлиқ бригадаси 20 центнер ўрнига 29 центнердан дон топшириш ҳақида мажбурият қабул қилишди.

Свердлов район ғаллакорларининг бу ташаббуси областдаги Ромитан, Навоий, Вобкент, Бухоро, Когон райони ғаллакорлари томонидан кенг қўллаб-қувватланмоқда. Вобкент районидаги машҳур ғаллакор Очил Мўминов раҳбарлик қилаётган Охунбобоев номли колхоз, Бухоро районидаги «Янги турмуш», «Ленин йўли», Когон районидаги «Коммунизм» колхози ҳамда «Когон» совхози ғаллакорлари ҳам ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирларини кўриб қўйдилар ва давлатга мўлжалдагидан кўп дон сотишга аҳд қилдилар.

Т. НАЗИРОВ.

ЧАПДАГИ СУРАТДА: Тошкент бадиий сопол буюмлар заводининг зеҳни ўткир рассоми Аҳад Аминов. Унинг меҳнати сингган сопол буюмлар завқингизга завқ қўшади. Ўртадаги суратда: шу корхонанинг серғайрат рассомларидан Равшан Қаюмова ва Лазокат Ҳамдамова ўртоқлар. Улар янгигина тайёрланган ва гул туширилган чиройли лаганларни топширишяпти. Тошкентдаги совға буюмлар фабрикасида ҳам ўнлаб қўли гул кишилар меҳнат қилишади. Улар баҳоримиз гўзаллигини, турмушимиз фаровонлигини буюмларга тушириш ишқибозларидир. Ўнгдаги суратда: корхонанинг моҳир рассомлари — чапдан ўнгга: К. Каримов, Т. Тухтахўжаев ва Э. Тиллаев ўртоқлар сопол буюмлар безаш билан машғул.
М. Нуриддинов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН РАЙОНИ МАРРАГА ЕТДИ

Фарғона область Ўзбекистон районининг меҳнаткашлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Об-ҳаво қийинчиликларига қарамасдан, ипак қурти жадал усулда боқилди ва давлатга пилла топшириш йиллик плани муддатидан илгари ошириб бажарилди. Тайёрлов пунктларига 502 тонна кумуш тола етказиб берилди.

Ўзбекистонликлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пландан ташқари давлатга яна 50 тонна пилла сотишга аҳд қилишди.

12 ИШ КУНИДА

1- «Оҳангарон» совхози чорвадорлари қўйларнинг жунини қирқиш кампаниясини муваффақиятли ўтказдилар. Кампания даврида 48 та электр жун қирқиш агрегати тинимсиз ишлатилди. Ҳамма отардаги 21 минг бош қўйнинг жуни 12 иш кунида қирқиб олинди. Ҳар бир бош қўйдан пландаги икки килограмм ўрнига 3 килограммдан аъло сифатли жун қирқиб олинди.

Ж. МАҲМУДОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз бўлим мудири.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Фармакогнозия — асосан ўсимликлардан ва қисман ҳайвонот дунёсидан олинадиган доривор маҳсулотларни ўрганадиган фан. Фармацевтика институтларида ва медицина билим юртларининг дори тайёрлаш бўлимларида таълим олаётган талабалар шу фан туфайли доривор ўсимликлар ва ҳайвонлардан олинадиган шифобахш дори-дармонлар билан танишадилар, уларнинг турларини, хоссаларини, олиниш усулларини ўрганадилар.

Яқинда «Фармакогнозия» дарслиги 5 минг нусхада босилди. У кўпгина рангли расмлар билан безатилган. Китоб муаллифи Тошкент Фармацевтика институтининг доценти, фармакогнозия фанлари кандидати Ҳамид Холматов уни жамоатчилик асосида ёзган.

●

«Фармацевтик кимё» — фармацевтика институтларида ва факультетларида ўқитиладиган фанлардан ҳисобланади. Фармацевтика институтининг доцентлари Ёқуб Қодиров ва Али Ибодовлар ана шу масъулиятли ишни ўз зиммаларига олиб, жамоатчилик асосида шундай дарсликни яратдилар. Дарслик юқори малакали ўқитувчиларнинг бой педагогик тажрибаси асосида мавжуд ўқув программасига мувофиқ ёзилган. Китоб фармацевтика кимёсидан ўзбек тилида ёзилган тўнғич дарсликдир.

●

Нашриётимизда жамоатчилик асосида ёзилган дарсликлардан ташқари практик врачлар учун мўлжалланган амалий қўлланмалар ҳам бор. Профессор Г. Н. Александровнинг «Оёқнинг маймоқ бўлиш сабаблари ва унинг профилактикаси», профессорлар Р. Худойбердиев ва И. Айзенштейннинг «Қулоқ, томоқ ва буруннинг хирургик анатомияси» китоблари шундай асарлардандир.

●

«Медицина» нашриёти шу йилнинг ўзида жамоатчилик асосида ёзилган 80 босма листдан кўпроқ медицина китоблари чиқаради. Бу қутлуғ иш нашриётга 11 минг сўмдан зиёдроқ маблағни тежаб қолиш, китобларнинг таннархини камайтириш имконини беради.

А. КАМОЛОВ,
«Медицина» нашриётининг бўлим мудири.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРда

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Гоголь кўчасида қурилаётган поликлиника қурилиб ишга туширилди. Шаҳар аҳолисига ва беморларга медицина хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда. Бу, Нукус шаҳрида тўртинчи поликлиника.

ТАХТАКЎПИР, Райондаги Карл Маркс номли совхознинг совлиқлари Қизилқум яйловларида боқилмоқда. Совхоз чўпонлари совлиқларни баҳорданоқ Қизилқум яйловларига олиб чиққан эди. Қўзилатиш кампанияси уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Кўпчилик фермаларда ҳар совлиқдан 2-3 тадан қўзи олинмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Турли мамлакатларда

«СЎЛ МАРКАЗ» МУВАФФАҚИЯТСИЗЛИККА УЧРАДИ

РИМ, 2 июнь. ТАСС мухбири Ю. Лопатин хабар беради: Социалистлар ва социал-демократлар бирлашган партиясининг Марказий Комитети икки кун давом этган қизғин музокаралардан сўнг бугун кечаси қарор қабул қилди. Шу қарорга кўра, социалистлар христиан-демократик партия билан биргаликдаги ҳукумат «Сўл марказ» ҳукумат деб аталган ҳукуматда қатнашмаяжаклар. Буни қайд қилган резолюция 145 овоз билан қабул қилинди. Резолюцияни овозга қўйиш пайтида 81 киши бетараф қолди ва 22 киши иштирок этмади. Партия раиси П. Ненни овоз беришда қатнашишдан бош тортди.

Социалистлар ва социал-демократлар христиан-демократлар билан ҳукумат составида ҳамкорлик қилишни давом эттиришдан бош тортганликлари Италияда кейинги беш йил давомида ҳокимият тепасида туриб келган «Сўл марказ» ҳукумат коалициясининг барбод бўлганлигидан далолат бериб турибди. Социалистлар ва социал-демократлар бирлашган партияси яқинда парламентда ўтказилган сайловларда оғир мағлубиятга учраганлиги сабабли шундай қарор қабул қилди.

Социалистлар ва социал-демократлар бирлашган партиясининг оддий аъзолари бу мағлубиятнинг сабабларини синчиклаб текшириб чиқишни ва партиянинг бутун сиёсатини тубдан қайта кўриб чиқишни тобора қатъий талаб қилавердилар.

ЧЕДДИ ЖАГАН ҚОРАЛАЙДИ

Британия Гвианаси халқининг мустақиллик учун узоқ ва мардона олиб борган курашини дунё аҳли яхши эслайди. Доктор Чедди Жаган бошлиқ Халқ прогрессив партияси (ХПП) бу курашнинг биринчи сафларида бўлди. 1953 йилда ХПП ва Жаган мамлакатнинг биринчи ҳукуматини бошқарган эдилар. Бу ҳукумат бор-йўғи 133 кунгина яшади. Чунки Жоржтаун қўлтиғига ҳарбий кемалар десантини юборган инглиз ҳукумати унинг мустақиллигини бўғиб ташлади. Мамлакат босиб олинди. Доктор Жаган ва унинг министрлари «коммунистик» фитнада айбланиб, ХППнинг кўзга кўринган арбоблари турмаларга ташланди. Бироқ халқ оммасининг норозилик тўлқини Англияни ён босишга мажбур этди. Мустамлакачилар қўшинларини қайтариб олиб чиқиб кетдилар. Ч. Жаган бошлиқ янги ҳукумат тузилди. Шундай қилиб, мамлакат аҳолиси қўллаб-қувватлаган Халқ прогрессив партияси улкан ғалабага эришди.

Лекин, халқнинг янги душмани — АҚШ империализми пайдо бўлди. Унинг Британия Гвианасидаги яширин айғоқчилари ХПП ва ҳукуматга қарши қўпорувчилик ҳаракатларини кенгайтира бошладилар. АҚШнинг Марказий разведка бошқармаси (МРБ) халқаро касаба союз ташкилотлардаги жосуслари орқали Халқ прогрессив партияси сафларига раҳна солишга қаратилган ҳаракатларни кучайтириб юборди.

Марказий разведка бошқармасининг бу мамлакатдаги вакиллари ҳукуматга қарши чиқишлар ташкил этишди, қонли тўқнашувлар уюштиришди. Улар Гвиана территориясида америкалик индуслар, негрлар, ҳиндлар, португаллар, хитойлар ва бошқа турли миллат вакиллари яшаётганидан фойдаланиб, мамлакатга адоват уруғини сочдилар.

Англия конституцион найранг ёрдами ва МРБнинг қувватлаши билан ХПП раҳбарлик қилаётган ҳукуматни ҳокимиятдан четлатишга муваффақ бўлди. Миллий конгресс партиясининг лидери Форбс Бернхэм Бош министр қилиб тайинланди. Ана шундан кейингина, 1966 йилда Британия Гвианасига мустақиллик берилди.

Эндиликда Халқ прогрессив партияси ва унинг лидери ҳозирги ҳукуматга нисбатан оппозицияда турибди. Гайана (Британия Гвианаси ҳозир шундай деб аталади) Халқ прогрессив партиясининг ташкилотчиси ва доимий лидери доктор Чедди Жаган — Ҳиндистондан келтирилган камбағал деҳқон оиласидан чиққан. У ёшлигиданоқ мустамлакачилар қўлида ишлаб, турмушнинг аччиқ-чучугини татиб кўрди. Идиш-товоқ ювувчи, газета сотувчи, лифт бошқарувчи ва бошқа ишларни бажарди. У жуда қийинчиликлар билан ўқиди, врач бўлди. Жаган бутун умрини Гайананинг империалистик зулмдан қутилиши учун курашга бағишлади.

Халқ прогрессив партиясининг органи «Миррор» газетасида доимий «Самимий суҳбат» колонкаси берилади. Ҳақиқатан ҳам унда очиқдан-очиқ ва самимий суҳбат давом эттирилади. Ч. Жаган газетада тез-тез ўз мақолалари билан чиқиб, АҚШнинг реакцион доирасини фош этмоқда. «Америка асри» назарияси ҳақидаги ва Латин Америкасида «Коммунистик хавф» тўғрисидаги уйдирма, — таъкидлайди у,— Вашингтон сиёсатининг ғоявий қуролидан бошқа нарса эмас. Бу уйдирмалар, — дейди доктор Жаган, — Қўшма Штатларга кенг ҳарбий программаларни амалга оширишни, Ғарбий Германияни қайта қуроллантиришни, СССР атрофида ҳарбий база тармоқларини кенгайтиришни енгиллаштирди. Трумэннинг «Совуқ уруш» доктринаси Жонсоннинг «Иссиқ уруш» доктринасига айланди.

Гайана сиёсий арбобининг ўткир қалами Марказий разведка бошқармасининг қўпорувчилик фаолиятини аёвсиз фош этмоқда.

Марказий разведка бошқармаси, — деб ёзади Жаган, — «озодлик» ва «демократия» номидан гапириб, дин ва турли маданий тадбирлардан қўпорувчилик мақсадларида ҳар томонлама фойдаланмоқда. Хаёлларни чулғаб олиш учун МРБ симфоник оркестрларнинг гастролга чиқишларини уюштириш билан бирга, бу ниқоб остида ўз айғоқчиларини «иш»га жойлаштирмоқда. Европа интеллигенциясининг «Маданий озодлик конгресси» ташкилотига ана шу йўл билан ўрнашиб олинди.

Сўнгги пайтларда Америка жосусларининг Гайана маданий ташкилотларига суқилиб киришни авжига чиқди. Улар театр ходимлари Иттифоқи ва Ганди номидаги ёшлар ташкилотига ҳам кириб олдилар. МРБнинг ифлос панжаси, — таъкидлайди Ч. Жаган, — Гайана университети, Кричлоу номидаги институтга, ҳатто ўрта мактабларга ҳам етиб борди. Унинг вакиллари ижтимоий ҳаётнинг бошқа соҳаларида ҳам муҳим лавозимларни эгаллаб турибдилар ва «америкача яшашни» ташвиқ қилмоқдалар.

— Марказий разведка бошқармаси, — дейди Жаган, — «миями тозалаш» билан чекланаётгани йўқ. У одамларни жисмоний куч ишлатиб, йўқотишга ҳам қўл уряпти. МРБ уюштирган фитна туфайли Патрис Лумумба ўлдирилди, уч қитъа конгрессининг раиси Бен Барка ўғирлаб кетилди ва ҳалок бўлди.

— Қўшма Штатларнинг асосий мақсади, — деб ёзади Ч. Жаган, — социализм сари ташланаётган дадил қадамни тўхтатиш, мустақил бўлмаган мамлакатларда миллий озодлик ҳаракатларини бўғиш, ҳокимият тепасига АҚШ монополиясига хизмат қиладиган молия ва савдо сиёсатини маъқулловчи ва унга концессия берадиган ўз қўғирчоқларини ўтказишдир.

— Қўшма Штатлар империализми, — дея таъкидлайди у, — кенг кўламда контрреволюция бошлашга ҳаракат қиляпти. Лекин жаҳоннинг тинчлик учун курашувчи кучлари АҚШнинг тинчликсевар халқларга қарши қўпорувчилик ҳаракатини тўхтатишга қодир. Бу эса жаҳонда ҳақиқий озодлик ва демократияга асосланган мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун жуда ҳам зарурдир.

В. БОГОСЛАВСКИЙ,
(АПН).

АҚШда негрларнинг ғалаёнлари тўхтамаяпти. Ирқчилар ўқидан ҳалок бўлган доктор Кингнинг хотирасига бағишлаб Питтсбургда оммавий намойиш ўтказилди. Суратда: миллий гвардиячилар Питтсбург кўчаларида патруллик қилиб туришибди. Бу — капиталистик Американинг негрлар ғалаёнига қарши одат тусига кириб қолган чораларидан бири.

АП—ТАСС телефотоси.

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ АХБОРОТИ

ПАРИЖ. 2 июнь. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети секретариатининг бу ерда эълон қилинган ахборотида бундай дейилади: Франция Коммунистик партияси билан демократик ва социалистик сўл кучлар федерациясининг шу йил 24 февралдаги битимида қўйилган бир қанча иқтисодий ва социал талабларни аниқлаб берган қўшма баёноти гарчи олдинга қўйилган қадам бўлса ҳам «бу баёнот ҳукуматнинг қўшма программаси эмас, Франция Коммунистик партияси эса бундай программани ишлаб чиқиш зарурлигини кўпдан бери таъкидлаб келмоқда ва бунинг учун кескин равишда кураш олиб боришни давом эттирмоқда».

Шу сабабли Франция Коммунистик партияси билан демократик ва социалистик сўл кучлар федерацияси ўртасида тузилган битимга мувофиқ, дейилади ахборотда, шу ташкилотларнинг ҳар бири Миллат мажлисига ўтказиладиган сайловда ўзининг сиёсий программаси билан қатнашади. Сўл кучларнинг биргаликда кўрсатган номзодининг мавқеи яхшироқ бўлиб қолса, сайловнинг иккинчи даврасидагина шу номзод фойдасига бошқа номзод рўйхатдан олиб ташланади.

Бинобарин, бутун сайлов кампанияси вақтида Франция Коммунистик партияси Франция халқини ўзининг чинакам демократик программасини маъқуллашга ва ўз номзодлари учун овоз беришга, коммунистлар тегишли ўрин олиш лозим бўлган демократик иттифоқ халқ ҳукумати ўрнатишни талаб қилишга чақираверади, дейилади ахборотда.

Францияда парламент сайловлари ўтказилади

ПАРИЖ, (ТАСС). Францияда парламент сайловларининг биринчи даврасси 23 июнда, иккинчи даврасси эса 30 июнда ўтказилажаги бу ерда расмий суратда эълон қилинди.

ҲОДИСА

ДОВЮРАК ПИОНЕР

Кеч кириб қолган. Бойназар ҳар галгидек чўпон акасига овқат олиб бораётган эди. У темир йўлни кесиб ўтмоқчи бўлиб, шпаллар устига оёқ қўйган эди кўзи бир-бирига айқашиб қолган рельсга тушди. Нима қилиш керак?! Ҳаплемай бу йўлдан «Тошкент—Душанба» маршрути бўйлаб қатнайдиган пассажир поезди ўтади: Ана, тепловоз ҳам кўринди.

Бойназар очиқ светафорни кўрди-ю, галстугини уйида қолдириб келганига минг афсус қилди. Лекин ҳушёр пионер иккиланиб турмай, состав келаётган томонга қараб югурди. Боланинг овозини 17-разъезд будкаси яқинида ишлаб турган бир темир йўл ишчиси эшитиб қолди.

Сиз ҳурматли газетхон, фалокатнинг олдини олган жасур бола ким деб ўйларсиз. Бу пионер — Ғаллаорол районидаги 22-мактабнинг 6-синф ўқувчиси Бойназар Ҳаитбоев бўлади.

Яқинда Богарное станциясида жасур пионерга Когон темир йўл бўлими бошлиғи номидан номи ёзилган соат ва Тошкент темир йўллар бошқармаси томонидан 52 сўмлик велосипед мукофот берилди. Шунингдек, довюрак пионернинг ота-онаси ва мактаб коллективига миннатдорчилик билдирилди.

Р. КАЗАКОВА,
А. САРИБОЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР

КУТИЛМАГАН ЖОЙДАН ТУТИЛГАН БАЛИҚ

Бокудаги «Нефтехимприбор» махсус конструкторлик бюросининг ишчилари биноларни иситувчи қозонларга сув олинадиган ташландиқ ховуздан ғалати ов «овлашди». Улар ҳовузни тозаламоқчи бўлиб сувини бўшатишаётганида бирдан унинг тубида қарийб ярим метрча келадиган зоғора балиқ ўйноқилаб қолди. Уни тўр билан оҳиста тутиб, сувли катта банкага қўйиб юборилди. Шу катта балиқнинг пайдо бўлиш сири шу ернинг ўзида балиқ ови шинавандаларининг бошлаган бахсидан равшан бўлиб қолди. Маълум бўлишича, улардан баъзилари бир вақтлар овдан қайта туриб майда зоғора балиқларни шу ховузга қўйиб юборишган экан.

Хўш, шундай экан, тутилган мана шу катта балиқ кимнинг ташлаган балиғидан ўсиб улғайган экан? Ўша ховузнинг ўзидан яна бир неча чоғроқ зоғора балиқлар тутилганидан сўнг ўртадаги бахс тўхтади. Балиқчилар «тажрибани» давом эттиришга қарор қилдилар, тозаланган ва сувга тўлғазилган ҳовузга яна балиқ қўйиб юбордилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар. 9.30 — Куйлар. 10.30 — Концерт. 11.15 — «Фан инсон хизматида». 11.25 — Р. Ҳамроев. «Концерт — поэма». 12.15 — «Замондошларимиз» (русча). 13.30 — Эстрада куйлари ва қўшиқлари. 16.10 — СССР санъат усталари «Рашид Бейбутов куйлайди». 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00—«Коммунистнинг ибратли иши» (русча). 18.10 — «Отелло» балетидан парчалар. 18.40 — Спорт. 19.20—Область театрлари артистларининг концерти. 20.00 — «Ёшлик» программаси. 20.30 — Ёш композиторларнинг асарлари. 21.00 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.20 — Ҳ. Юсупова ижросида лирик қўшиқлар. 22.40 —Саид Аҳмад «Турналар» радиоинсценировкаси. 23.15 — «Ёз оқшомлари» (адабий — музикали эшиттириш).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Телеянгиликлар, 18.15 — Сеҳрли тухум (қўғирчоқ фильм).

Ўзбек тилида: 18.40 — Технология кадрлари тайёрлаш ўчоғи (саноат ходимлари учун). 18.50 — Адабий меросимиз ойнаижаҳонда. 19.20 — 1968 йил Давлат мукофотига номзодлар. Михаил Ромм (рус тилида). 20.40 — Телеянгиликлар. 20.55 — Интернационал анъаналар (суҳбат). 21.20 — Шу куннинг созандалари. Рустам Неъматов. 21.45 — Портлатилган дўзах (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

Рус тилида: 18.00 — Олий ўқув юртларига кирувчилар учун физикадан машғулот.

Ўзбек тилида: 19.00 — Олий ўқув юртларига кирувчилар учун математикадан машғулот.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Адабий топишмоқ (ўқувчилар учун). 20.30 — Курашаётган Вьетнам (телеэшиттириш). 20.45 — Халқ комиссари ҳақида қисса (телефильм).

Рус тилида: 21.15—Яков Свердлов (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Олға, Франция! — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Плюшчихдаги «уч терак» — «ДРУЖБА», «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Жиноятчи қолдирган из — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун)

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8-45 ва 10-30 минутда бошланади)

Юпқа муз устидан—«РАКЕТА».

«Авлиё Януарий» операцияси — НАВОИЙ номли.

Плюшчихдаги «уч терак» — «ФЕСТИВАЛЬ».

Жиноятчи қолдирган из — «ХИВА».

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ
(ёзги бинода)

5/VI да — ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ.

6/VI да — ГУЛИ СИЁҲ.

7/VI да — ЎҒИЛ УЙЛАНТИРИШ.

8/VI да — НАВОИЙ АСТРОБОДДА.

9/VI да — ЖОН ҚИЗЛАР.
10/VI да — БАҒРИ ТОШ.

Спектакллар кеч соат 8 ярмида бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

йигирувчи, тўқувчи, арқоқчи, съёмкачи, ўровчи, зарядчи, тароқчи, тростилчи, лентачи, тикувчи, лаборант, ўлчовчи, қабул қилувчи касбларига ўргатиш учун 17 ва ундан катта ёшдаги қизлар; қоровуллар, фаррошлар: токарь, слесарь, электромонтёр, сувоқчи, ғишт терувчи, дурадгор, пресчи, ғилоф тайёрловчи, ранг тайёрловчи, жабдуқчи, транспортировшчик, оқловчи, ошпазлик ҳунарига ўргатиш учун 17 ва ундан катта ёшдаги йигитлар; мастер ёрдамчиси; раклист, гравёр ҳунарларига ўргатиш учун Совет Армияси сафидан бўшатилган йигитлар

КЕРАК

Комбинат қошида икки сменали кечки ишчи-ёшлар мактаби кечки техникум институтга кирувчиларни тайёрлайдиган курслар мавжуд.

Бошқа шаҳардан келган қизлар ва Совет Армияси сафидан қайтган йигитларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. Физкультурная кўчаси, 6-уй, 4-хона (7, 9, 11, 14-трамвайлар, 2-троллейбуснинг «Физкультурная» бекати).

РЕСПУБЛИКА «УЗГИПРОСЕЛЬСТРОЙ» ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИГА

Сурхондарё области совхозлари ва кўрик ерларида турар жой—граждан қурилиши комплекс лойиҳаси бўйича экспедицияларда ва Термиз шаҳрига бориб ишлаш учун

малакали мутахассислар: қурувчилар, сув таъминоти ва канализация бўйича, теплотехниклар, электриклар, газ таъминоти ва кучсиз ток бўйича

КЕРАК

Меҳнат ҳақи 1-етакчи категория бўйича ва экспедицияда ишлаганлиги учун 60% қўшимча ҳақ тўланади. Турар-жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Май кўчаси, 97-уй, кадрлар бўлими.

Футбол

ИШҚИБОЗЛАРНИНГ ТАХМИНИ «ТАСДИҚЛАНДИ»

Грузиянинг «Динамо» командаси футболчилари ҳақида ўзбекистонлик ишқибозларга кўп гапириб ўтиришнинг ҳожати бормикин?! «А» классининг биринчи аъзоларидан, мамлакат чемпиони унвонини олиш мусобақаларида бу йил 29-марта қатнашаётган чарм тўп усталари 1936 йилнинг кузги чемпионатидаёқ дебютант сифатида қатнашиб, бронза медалига мушарраф бўлган бўлсалар, орадан уч йил ўтгач, уни кумуш медалга алмаштирган эдилар. Олий лига командалари ичида ўзининг ёрқин, зарҳал билан ёзилган таржимаи ҳолига эга бўлган бу коллектив совет спорти учун Пайчадзе, Гогоберидзе, Чохели, Яманидзе, Баркая, Метревели, Месхи каби ажойиб футбол «юлдуз»ларини етказиб берди.

1964 йилнинг кузи. Грузин футболчилари ўз тарихида энг юксак чўққига кўтарилган — Совет Иттифоқи чемпиони унвонига эга бўлган йил кўпмингли тошкентлик ишқибозларнинг кўз олдидан ҳали ҳам кетгани йўқ. Ўтган шанба куни «Пахтакор» стадионида майдонга тушган ўзбек футболчиларининг рақиби мана шундай мавқега эга бўлган, 1967 йилдаги бронза медалининг кавалери — тбилисилик динамочилар эди. Шунинг учун ҳам, «Арарат» билан бўлган ўйиндагига нисбатан 4 мингга кўпайган (стадион трибуналарида 32 минг киши бор эди) командамиз муҳлислари дуранг натижадан ранжимадилар.

Ленинградлик судья Якобсон командаларни 15-марта учрашувга (шу пайтгача улар ўзаро 14 марта учрашганлар, 7 марта динамочилар, 1 марта пахтакорчилар ғалабага эришиб, 6 ўйин дуранг бўлган. Тўплар нисбати динамочилар фойдасига 28:12) чақиришга улгурмасданоқ, майдон қўлларида гулдаста кўтарган ишқибозлар билан тўлиб кетди. Одатда, футбол гол уриш билан қизиқ, 0:0 ҳисоб билан тугаган ўйин ҳам ўйинми, дейдилар. Бу мулоҳаза «Пахтакор» — «Динамо» учрашувига мутлақо тўғри келмайди. Ўйин бошидан охиригача жиддий спорт кураши шиори остида ўтди. Пахтакорчилар тўпни эгаллашлари биланоқ дарҳол бир-бирларига узатиб, рақибларининг жарима майдончасига усталик билан кириб боришади, ҳатто ҳимоячи Зокиров ҳам тез-тез ҳужумга ўтиб, дарвозага хавф солиб туради. Бу сиқувни тўхтатиш мақсадида «Динамо» ҳимоячилари гоҳо-гоҳо ўйин қоидасини бузишга ҳам мажбур бўладилар. Абдураимов, Иброҳимов, Зокировлар тепган жарима тўпларини баланд бўйли Урушадзе аранг дарвоза устидан ошириб юборади. «Динамо»нинг ҳужумчилари орасида Сичинава билан Кутивадзе, айниқса, ажралиб туради. Улар тепган тўпларни дарвозабон Любарцев бир неча марта қайтариб қолади. Тўрт марта бурчакдан тепилган тўп ҳам меҳмонларга фойда келтирмайди. Ўйиннинг 30-минутида Абдураимов чап қанотдаги икки ҳимоячини алдаб ўтиб, тўпни ҳимоясиз қолган рақиб дарвозаси олдига етиб келган Бектошевга оширади. Ҳисобни очиш учун юз процент имконият туғилади. Лекин, ёрдамчи судянинг байроқча билан ишора қилиши (у ҳимоячиларни алдаб ўтишда ўйин қоидаси бузилганлигини кўрсатади). Бектошевни «гипноз қилиб қўйгандай» бўлди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида рақиблар майдонга янги куч ташлайдилар. «Динамо»нинг капитани Метревели ўрнини Гавашели, Кутивадзе ўрнини Мачаидзе эгаллайди. Ўйин давомида «Пахтакор»нинг тренери Елисеев ҳам Михайлуца ўрнига Варюхинни (Фарғона «Нефтяник» командасидан келган) майдонга туширади. «Арарат» дарвозасига киритилган тўрт тўпнинг иккитаси Абдураимовнинг маҳорат билан бурчакдан тепганлиги натижаси эканини яхши билган динамочиларнинг икки ҳимоячиси уни доим зийраклик билан кузатиб боради. Ҳар сафар бурчакдан тўп тепганда, Петриашвили унга халақит бериш учун рўпарасида туриб олади. Навбатдаги ҳужумларнинг бирида Абдураимов жароҳатланиб майдондан чиқиб кетади. Унинг ўрнида ўйнаган Галеев меҳмонларни анча саросимага солади. Ҳар иккала команда қанчалик уринмасин таблодаги 0:0 рақами ўйин охиригача ўзгармайди. Ишқибозларнинг тахмини «тасдиқланади».

Биз «тасдиқланади» сўзини қўштирноқда бердик. Чунки, ўйин олдидан айрим ишқибозлардан «ҳа, ўйин дуранг бўлади, улар олдиндан келишиб олганлар, бир-бирларини «хафа» қилмайдилар. Ахир, «Динамо» чемпионликни Тошкентда қўлга киритган-ку» деган сўзларни эшитиш мумкин эди. Лекин ўйиннинг дуранг натижа билан тугаши оддий тасодиф бўлиб ҳар иккала команда ҳимоячиларининг, айниқса дарвозабонларнинг бехато ўйнашлари натижасидир. «Олдиндан келишиб олишлик», «Бир-бирини хафа қилмаслик» эмас, балки бор имкониятни ишга солиб, маҳорат билан ўйнашгина ҳар иккала команда учун, қолаверса, совет спортининг ривожи учун фойда келтиришини ҳар хил хаёлларга бориб юрган айрим ишқибозлар ўйин охирида сезган бўлсалар керак. Командаларнинг дублёр составлари ўртасидаги учрашувнинг 2:1 ҳисобида майдон эгалари фойдасига ҳал бўлгани ҳам бу фикрни яна бир бор исботлайди.

Мехико йўлланмаси чехларда

Худди шу куни миллионлаб футбол ишқибозлари «зангори экран» олдида ўтириб интервидение орқали Острава шаҳридаги «Баник» стадионидан олиб кўрсатилган Чехословакия ва СССР Олимпия терма командалари учрашувини томоша қилдилар. Афсуски, Уэльслик арбитр Хоу бошқариб борган бу учрашувдан ишқибозлар мамнун бўлмадилар. Ўйиннинг биринчи ярмидаёқ Аничкин билан Численко қаттиқ жароҳатланди. Хурцилава ҳам бир оз шикастланди. Аничкин ўрнига майдонга Малофеев тушади, Численко эса оқсоқланиб, номигагина ўйин охиригача майдонда юрди. Бу вазиятдан фойдаланган унинг таъқибчиси Хагара майдонда ўзини эркин қушдек сезади. (Олимпия мусобақа қоидасига биноан майдондаги фақат бир ўйинчини ва дарвозабонни алмаштириш мумкин). Шундай қулай шароитда майдон эгалари шиддатли ҳужумга ўтадилар. Мусобақанинг 21-минутида Москвада бўлган учрашувда (маълумки, бу учрашув 3:2 ҳисобида совет футболчилари фойдасига ҳал бўлган эди) СССР терма командасининг тренери Михаил Якушин «энг яхши ўйинчи» деб атаган Поплак ҳисобни очади. Орадан тўрт минут ўтгач, ҳимоячи Пиварник иккинчи тўпни киритади. Ўйиннинг 72-минутида чехословак футболчилари Пшеничников ҳимоя қилаётган дарвозага учинчи тўпни уриб, ўйин тақдирини ҳал қиладилар. Ҳар иккала учрашувнинг 5:3 ҳисоби СССР терма командасини мусобақалардан чиқариб юбориб, (бу учинчи марта олимпиада ўйинидан чиқиб кетиши) Мехикога борадиган йўлда чехларга кўк чироқ ёқиб берди.

Маълумки, Олимпия мусобақаларида 14 мамлакат футболчилари қатнашади. Бу ўринлардан иккитаси Мексика (Олимпия мусобақалари ўтадиган мамлакат) ва Венгрия (ҳозирги Олимпиада чемпиони) командалари учун банд. Европа қитъаси учун ажратилган 4 йўлланманинг бирини Чехословакия командаси ўз чўнтагига солиб олди. Энди улар Франция, Болгария ва Испания командалари билан бирга Мехикога борадилар. Командалар қуйидаги составда майдонга тушдилар.

СССР: Пшеничников, Истомин, Капличний, Шестернев, Хурцилава, Аничкин (Малофеев), Логофет, Нодия, Численко, Банишевский, Еврюжихин.

Чехословакия: Венцел, Пиварник, Ярабек, Хагара, Тесарж, Пласс, Штрунц, Юркания, Поплак, Бартальски, Чапкович.

«СПАРТАК»—ЯНА ПЕШҚАДАМ

Мамлакат чемпионатининг навбатдаги турида «Спартак» Кировободда «Динамо» устидан 1:0 ҳисобида ғалабага эришиб, яна пешқадамларнинг биринчи сафига чиқиб олди. Мамлакат чемпиони киевлик динамочиларнинг Ленинградда «Зенит»дан худди шу ҳисобда мағлубиятга учраганликларини тошкентлик ишқибозлар стадионда ўтирганларидаёқ эшитдилар. Энди турнир жадвалидаги графаларнинг ҳеч бирида «0» рақами қолмади. Шу пайтгача мағлубият нималигини билмаган чемпионнинг ҳам кураги ерга тегди. Мана, қолган учрашувларнинг натижаси: «Қайрат»—«Арарат»—0:0; «Крилья Советов» — «Динамо» (Москва) — 2:2, «Торпедо» (Москва) — ЦСКА — 2:0, «Динамо» (Минск) — «Черноморец» — 3:2, «Нефтчи»—«Локомотив» — 0:1, «Шахтёр» — «Торпедо» (Кутаиси) 0:0, «Заря» — СКА (Ростов) 1:0.

12-тур 11-турга нисбатан кам ҳосилли бўлди. Олдинги турда жами 22 тўп урилган бўлса, бу сафар 15 тўп киритилди.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ
(2 июнга бўлган маълумот)

Командалар	У.	О
1 «Спартак»	11	17
2 «Динамо» К	12	16
3. «Торпедо» М	11	15
4 Локомотив»	11	15
5 «Кр. Советов»	11	14
6. «Динамо» Тб	11	13
7 «Нефтчи»	11	12
8 «Динамо» Мн	11	12
9 «Шахтёр»	11	12
10 ЦСКА	11	11
11 «Черноморец»	11	11
12 «Зенит»	11	11
13 «Заря»	12	11
14 «Торпедо» Кт	12	10
15 «Арарат»	11	8
16 «Пахтакор»	11	8
17 СКА Р	11	8
18 «Динамо» М.	12	8
19 «Қайрат»	11	7
20 «Динамо» Кд	11	5

«Пахтакор» навбатдаги сафарга отланди. 8 июнда Ростовнинг армиячилари, 12 июнда Кутаисининг торпедочилари билан беллашади. 20 июнда эса тошкентлик футбол ишқибозлари ўз командаларини яна «Пахтакор» стадионида — «Нефтчи» командаси билан куч синашаётганда кўрадилар.

А. МАЪЗУМОВ.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Фарғона водийсида, Сурхондарё ва Қашқадарё областларида ҳаво ўзгариб турса ҳам ёғингарчилик бўлмайди. Қолган жойларда ҳаво бир оз булутли бўлади, ёғингарчилик бўлмайди, 3-7 метр тезликда шамол эсади. 28-33 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда булут кам бўлади, ёғингарчилик бўлмайди, 28-30 даража иссиқ бўлади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппарати, партия ва касаба союз ташкилоти Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг масъул ходими Ю. Ҳ. Қосимовга отаси

Ҳожи ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг лойиҳалаш технология институти дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилоти институтнинг ходими

Нурихон САЪДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг коллективи институт илмий ходими

Халилжон ОХУНОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914. В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249. В30250. В30251. В30252. В30253. В30254. В30255. В30256. В30257. В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85. Бухоро 31—41. Қарши 3 — 08. Нукус 42 — 62. Самарқанд 31—972. Термиз 23—27. Фарғона 41—88. Урганч 34—55.

Б № — 128. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р — 05973.